

РЕШЕНИЕ

№ 141

гр. София , 12.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание
на тринадесети ноември, през две хиляди и двадесета година в следния
състав:

Председател:	Теодора Кръстева
Членове:	Ивайло Младенов Светлин Михайлов

при участието на секретаря Красимира Г. Георгиева
като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно търговско дело №
20201001002390 по описа за 2020 година

Производството е по чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ЗК „Уника“АД срещу решение № 2281 от 16.12.2019 г., поправено с решение № 1216 от 14.08.2020 г. по т.д. № 1449/2019 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 23 състав, с което са отхвърлени предявените от „Застрахователна компания Уника“АД срещу „Дженерали застраховане“АД, искове с правно основание § 24 от преходните и заключителни разпоредби на КЗ, в сила от 1.01.2016 г., във връзка с чл. 484 от КЗ, чл. 127, ал. 2 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата от 56 776.45 лева.

В жалбата се твърди, че към датата на настъпване процесното пътнотранспортно произшествие - 9.08.2010 г., автомобилът на виновния за настъпването му водач е с две валидни застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съответно при ЗК „Уника“АД и при въззиваемото дружество „Дженерали Застраховане“АД. Поддържа се, че с влязла в законна сила присъда, задължителна за гражданския съд, съобразно чл. 300 от ГПК, е установено увреждащото деяние - процесното пътнотранспортно произшествие, виновното и противоправно поведение на водача, в резултат на което е предизвикано, както и причинната връзка между произшествието и претърпените от пострадалите трети лица травми и увреждания. Изложено е, че обезщетяване на увредените от „Застрахователна компания Уника“АД, в негова полза е възникнало регресно вземане към ответника за заплащане на половината от сумата на обезщетенията, ведно със законната лихва за забава.

Твърди се, че заплатилият обезщетение застраховател встъпва в правата на пострадалите от пътнотранспортното произшествие лица срещу другия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, поради което разполага с аналогични на техните права, включително и с правото предвидено в § 24 от п.з.р. на КЗ. С позоваване на § 31 от п. з. р. на КЗ, във връзка с чл. 378, ал. 6 от КЗ е оспорено е като неоснователно направеното в първоинстанционното производство възражение на ответното дружество за погасяване по давност на иска за процесното регресно вземане, с довода че от датата на плащане на застрахователното обезщетение на увредените лица, извършено съответно на 2.06.2015 г., 3.06.2015 г. и 5.06.2015 г. до предявяване на иска на 25.07.2019 г., не е изтекла предвидената петгодишна давност.

Направено е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което предявеният по делото иск да бъде уважен, както и за присъждане на направените по водене на делото разноски.

Въззиваемият „Дженерали застраховане“ АД оспорва въззивната жалба.

В писмения му отговор, депозиран по реда на чл. 263, ал. 1 от ГПК се твърди, че първоинстанционният съд правилно е приел, че към датата на настъпване на застрахователното събитие дружеството не е имало качеството на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на делинквента, тъй като сключеният с полица № 085100012367/6.01.2010 г. застрахователен договор относно моторното превозно средство, с което е причинено увреждането, не е действал към датата на предизвикване на произшествието - 9.08.2010 г., тъй като е бил прекратен на 22.04.2010 г. в 00:00 часа, съобразно чл. 260, ал. 2, във връзка с чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.), съобразно изричната уговорка между страните, с изтичането на 15-дневният срок от 6.04.2010 г., когато е настъпил падежът на задължението за заплащане на втората разсрочена вноска от 32 лв., което не е било изпълнено застрахования. Изложено е, че „Дженерали Застраховане“ АД действително не е изпълнило в срок задължението си по чл. 294, ал. 1 КЗ (отм.) да впише прекратяването на договора в регистъра на Гаранционния фонд, което е сторило едва на 1.10.2010 г., но с позоваване на т. 3 от ТРОСТК № 1/2014 г. се твърди, че договорът за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се счита прекратен с фингираното връчване на известие за прекратяване, поради неплащане на разсрочена вноска, по реда на чл. 260, ал.2, във връзка с чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.), независимо дали застрахователят е изпълнил задължението си по чл. 294, ал. 1 от КЗ (отм.) и дали в регистъра на Гаранционния фонд е вписано прекратяването на застрахователния договор. Посочено е, че при неизпълнение на задължението си за известяване по чл. 294, ал. 1 КЗ (отм.) към датата на инцидента застрахователят не може успешно да се освободи от отговорност, но само по прекия иск по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) на увредените лица. Наведен е довод, че „ЗК Уника“ АД няма качеството на трето увредено лице, а на последващ застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“, сключена със собственика на процесното моторно превозно средство на втория ден след автоматичното прекратяване на

полица № 085100012367 от 24.04.2010 г., поради знанието на собственика на автомобила, че след прекратяването не разполага с валидна застраховка „Гражданска отговорност“. Поддържа се заявеното пред първоинстанционния съд евентуално възражение за погасяване по давност на иска с изтичане на 5-годишния давностен срок от деня на застрахователното събитие, установен в приложимата разпоредба на чл. 197 от КЗ (отм.). Направено е искане за потвърждаване на обжалваното решение и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение за защита пред въззивната инстанция.

Съдът, като прецени доводите и възраженията на страните, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК, във връзка с чл. 273 от ГПК, приема следното :

Въззивната жалба е подадена в процесуално-преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 от ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирана страна с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Безспорно е между страните по делото, а това се установява и от събраните доказателства, че на 6.01.2010 г. между Д. Т. В. и „Дженерали застраховане“ АД е бил сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите във формата на полица № 085100012367 за застраховане на гражданската отговорност на водача на лек автомобил „Форд Мондео“, с ДК № *****, собственост на застрахования, със срок на действие от 00.00 часа на 7.01.2010 г. до 24.00 ч. на 6.01.2011 г. Уговорено е дължимата застрахователна премия от 138 лева, да бъде заплатена на четири вноски, първата от които в размер на 42 лв. е заплатена при издаване на полицата, а разликата до пълния уговорен размер – на три равни вноски от по 32 лв., платими съответно на 6.04.2010 г., 6.07.2010 г. и на 8.10.2010 г. В полицата е посочено, че съобразно чл. 260, ал. 2, във връзка с чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.), при неплащане на която и да е разсрочена вноска най-късно до 15 дни от датата на падежа, застрахователят упражнява правото си да прекрати договора за застраховка, ***като същият се счита прекратен в 24.00 ч. на петнадесетия ден от датата на падежа на незаплатената разсрочена вноска.***

По делото е безспорно, а липсват и доказателства в противния смисъл, че застрахованият не е заплатил нито една от разсрочените вноски, чиито падеж е обусловен от отлагателен срок, поради което **на 1.10.2010 г.** по реда на чл. 294, ал. 1 от КЗ (отм.), е било в регистъра по чл. 292 от КЗ (отм.) при Информационния център на Гаранционния фонд е вписано прекратяването на застрахователния договор.

От събраните доказателства е установено също, че със застрахователна полица № 05-5-0015843 от 24.04.2010 г. Д. Т. В. е сключил задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с жалбоподателя „Застрахователна компания Уника“ АД за застраховане отговорността на водача на същия лек автомобил, със срок на застрахователно покритие от 00.00 ч. на 24.04.2010 г. до 24.00 ч. на 23.04.2011 г. срещу

застрахователна премия от 164 лв., платима на четири вноски, първата от които от 50 лв.- запламена при издаване на полицата, а останалите три, всяка от които от по 38 лв.- платима на 23-то число съответно на м. 07. и м. 10.2010 г. и на м. 01.2011 г.

Установява се от констативен протокол за пътнотранспортно произшествие, че на **9.06.2010 г.** около 5.00 ч. по първокласен път 1-8 при км. 374,100, в посока с. Кап. Андреево, при управление на лек автомобил марка „Форд Мондео” с рег. № ***** с несъобразена скорост, водачът П. Н. Й. е предизвикал пътнотранспортно произшествие, като на десен завой е излязъл в ляво по посока на движението си и се е блъснал в крайпътна канавка. Посочено е, че от последвалия удар са пострадали пътничките в автомобила - Н. Х., З. Ч. и Ф. Ч.. Фактът на предизвикване на произшествието по вина на застрахования водач на лекия автомобил е установен и с влязла в сила присъда от 19.09.2011 г. по н.о.х.д.№ 19/2011 г. на Свиленградския районен съд, в която подробно е посочен механизмът на настъпване на произшествието, нарушените от него правила на ЗДвП и травматичните увреждания, причинени на пострадалите лица, квалифицирани като средни телесни повреди. С влязло в сила решение от 30.04.2015 г. по гр.д.№ 17276/2013 г. на Софийския градски съд, по иск с правно основание чл. 226, ал. 1, във връзка с чл. 223, ал. 1 от КЗ (отм.) за обезщетяване на вредите от пътнотранспортното произшествие „Застрахователна компания Уника“ АД, като застраховател на гражданската отговорност на делинквента е осъдено да заплати съответно на Ф. Х. Ч., сумата от 8 000 лева обезщетение за неимуществени вреди ведно със законната лихва от 9.06.2010г. до окончателното ѝ изплащане; 902,68 лева обезщетение за забава върху 4000 лева, дължимо за периода от 9.06.2010 г. до 14.08.2012 г. на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД; на Н. Х. Х.- сумата от 28 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди ведно със законната лихва до окончателното □ изплащане; сумата от 1579,71 лева- обезщетение за забава върху 7000 лева за периода от 9.06.2010 г. до 14.08.2012 г. на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД; на З. И. Ч.- сумата от 31 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди и от 850 лева- обезщетение за имуществени вреди от пътнотранспортното произшествие, настъпило на 09.06.2010 ведно със законната лихва от 9.06.2010 г. до окончателното □ изплащане и 3159,53 лева - обезщетение за забава върху главницата от 14 000 лева, дължима за периода от 9.06.2010 г. до 14.08.2012 г. на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, на ищците Ф. Ч., Н. Х. и З. Ч. са присъдени разноски по водене на делото в размер на 138,45 лева.

Безспорно е между страните, а това се установява и от представените доказателства, че на 5.06.2015 г. ЗК „Уника“ АД е заплатило на Н. Х. Х. сумата от 43 888.04 лева, на 3.06.2015 г. на З. И. Ч. - 51 285.24 лева и на 2.06.2015 г., на Ф. Х. Ч. - 12 990.77 лева.

Общият размер на заплатените от „Застрахователна компания Уника“ АД суми по решението, заедно с адвокатското възнаграждение по чл. 38 от ЗАДв. и заплатената по сметката на Софийския градски съд държавна такса възлиза на 113 552.09 лв.

При горните данни, съдът намира следното:

С нормата на чл. 484 от действащия понастоящем КЗ в сила от 1.01.2016 г. е установена несъществува дотогава забрана застраховател да сключва задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при наличието на друга такава за едно и също моторно превозно средство, ако застрахователните периоди на двете застраховки изцяло или частично съвпадат. В нормата на § 24 от п.з.р. на КЗ е предвидена **солидарна отговорност за изплащане на обезщетението** на застрахователите по заварени до влизането в сила на чл. 484 случаи на повече от една действаща, както и изтекла задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, по която са възникнали застрахователни събития, пред увредените лица и застрахования в случаите, когато последният е платил на увредените лица. Със същата преходна разпоредба са регламентирани вътрешните отношения между застрахователите- страни по съответните договори, като аналогично на общата уредба, съдържаща се в чл. 127, ал. 1 от ЗЗД е прието, че те отговарят помежду си поравно. Съгласно чл. 127, ал. 2 от ЗЗД, всеки солидарен длъжник, който е изпълнил повече от своята част, има иск срещу останалите съдлъжници за разликата. Предмет на предявения по делото иск е именно регресната претенция на „Застрахователна компания Уника“ АД като застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на делинквента, който е обезщетил увредените от застрахователното събитие лица, към „Дженерали застраховане“ АД като солидарно отговорен с него застраховател на отговорността на същия делинквент за платената в повече част, съобразно равенството на тяхната отговорност, установено във вътрешните им отношения с нормата на § 24 от п.з.р. на КЗ.

Съгласно чл. 202, ал. 1 от КЗ (отм.), действал през процесния период, при неплащането на разсрочена вноска от застрахователната премия в уговорения с договора срок застрахователят може да намали застрахователната сума, да измени договора или да го **прекрати**, а според ал. 2 на същия чл., той може да упражни тези права не по-рано от 15 дни от датата, на която застрахованият е получил писмено предупреждение. В същата алинея е регламентиран механизъм на т. нар. „фингирано връчване“ на писменото предупреждение, с което застрахователят упражнява признатите му от закона потестативни права, като е посочено, че то се смята връчено, когато в застрахователната полица застрахователят **изрично е посочил кое от правата по ал. 1 ще упражни** след изтичането на 15-дневния срок от датата на падежа на разсрочената вноска. Възможността за прекратяване на договора за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ по реда на чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.) е изрично предвидена и в нормата на чл. 260, ал. 2 от КЗ (отм.).

В случая, при сключването на застрахователния договор с полица № 085100012367/6.01.2010 г. застрахователят „Дженерали застраховане“ АД е упражнил правото си на избор, като в полицата е отразено писменото му предупреждение, с позоваване на чл. 260, ал. 2 и чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.), че при неплащане на която и да е разсрочена вноска най-късно до 15 дни от датата на падежа, упражнява правото си да прекрати застрахователния договор, като същият се счита прекратен в 24:00 ч. на

петнадесетия ден от падежа. По делото е безспорно, а липсват и доказателства за противното, че застрахованият Д. В. не е заплатил нито една от разсрочените вноски, падежът на първата от които е уговорен на 6.04.2010 г. Съобразно чл. 72, ал. 1 от ЗЗД, течението на 15-дневния срок е започнало на 7.04.2010 г. и същият е изтекъл на 21.04.2010 г., поради което следва да се приеме, че застрахователният договор е прекратен на 22.04.2010 г. Нормата на чл. 294, ал. 1 от КЗ (отм.) задължава всеки застраховател, който предлага задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, да представя на Информационния център при Гаранционния фонд ежеседмично до втория работен ден на следващата седмица справка за сключените **и за прекратените застрахователни договори** към края на предходната седмица. Според чл. 292, ал. 1, т. 3 от КЗ (отм.) данните от договорите за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, вкл. срокът на покритието им се вписват в регистъра, поддържан от Информационния център при Гаранционния фонд въз основа на предоставените от застрахователите данни.

С отговора на исковата молба представителят на „Дженерали застраховане“ АД е признал, че прекратяването на застрахователния договор е вписано по реда на чл. 294, ал. 1 от КЗ (отм.) **на 1.10.2010 г., т.е. след настъпване на застрахователното събитие** – увреждащото пътнотранспортно произшествие предизвикано на 9.08.2010 г. При горните данни ключов за изхода на спора е въпросът за значението на вписването на прекратяването на застрахователния договор по реда на чл. 294, ал. 1, във връзка с чл. 292 от КЗ (отм.) за възникване на регресната отговорност на застрахователя по § 24 от п. з. р. на КЗ, във връзка с чл. 127, ал. 2 от ЗЗД към друг застраховател на гражданската отговорност на същия делинквент, който е обезщетил увредените лица, когато той е прекратил застрахователния договор преди настъпването на застрахователното събитие, но е вписал това обстоятелство след този момент. Целта на поддържането на специалния регистър по чл. 292 от КЗ (отм.) с данните за номера на застрахователния договор, името на застрахователя, началната и крайна дата на покритието, регистрационния номер и номер на рама (шаси) на моторното превозно средство, име/наименование и адрес/адрес на управление на собственика на моторното превозно средство, както и на прекратяването на договора е да предостави възможност на увреденото лице да получи обезщетение по застраховката „Гражданска отговорност“. В този смисъл е и задължението на Информационния център при Гаранционния фонд по чл. 293 от КЗ (отм.) да предостави информация за тези данни на увреденото лице във връзка с правото му да получи обезщетение по задължителната застраховка, както и задължението на застрахователите, които предлагат такава застраховка да представят за вписване в регистъра ежеседмично до втория работен ден на следващата седмица справка за сключените и за прекратените застрахователни договори към края на предходната седмица. Съгласно задължителните разяснения, дадени в т. 3 на ТРОСТК № 1 от 23.12.2015 г. по тълк. д. № 1/2014 г. на ВКС, договорът за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се счита прекратен с фингираното връчване на известие за прекратяване, поради неплащане на разсрочена вноска, по реда на чл. 260, ал. 2, във вр. с чл. 202, ал. 2 от КЗ (отм.), независимо дали застрахователят е изпълнил задължението си по чл.

294, ал. 1 от КЗ (отм.) да впише прекратяването на договора в регистъра на Гаранционния фонд. В мотивите на същия тълкувателен акт е посочено, че доколкото действителността на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, не е обусловена от точното изпълнение на задължението на застрахования за плащане на разсрочените вноски от застрахователната премия за целия срок на определеното в нея покритие, застрахователят, който към датата на инцидента не я е прекратил по указания от законодателя ред, ***не може успешно да се освободи от отговорност по чл. 226, ал. 1 КЗ спрямо третите увредени лица, позовавайки се на предсрочното прекратяване на договора.*** За да приеме, че в полза на жалбоподателя „Застрахователна компания Уника“ АД не е възникнало регресно право по чл. 127, ал. 1 и 2 от ЗЗД във връзка с § 24 от п. з. р. на КЗ (отм.), в обжалваното решение съдът е изложил съображения, че отговорността на неизпълнилия задължението си по чл. 294, ал. 1 от КЗ (отм.) застраховател е изключителна - само по отношение на увредените трети лица, които се позовават на информацията от регистъра поддържан при Гаранционния фонд, поради социалното предназначение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, във връзка с което е създаден Информационният център, съответно е установено административното задължение на застрахователите да предоставят информация за сключените и прекратени договори за тази задължителна застраховка. Посочено е, че доколкото информацията в регистъра се събира с оглед възможността увредените лица да получат обезщетение по чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.), а не във връзка с правата на застрахователите, неизпълнението на задължението за представяне на справка за прекратяване на застрахователния договор преди настъпването на застрахователното събитие е без значение за възникване на регресната му отговорност по § 24 от п. з. р. на КЗ (отм.), във връзка с чл. 127, ал. 2 от ЗЗД. Развити са съображения, че доколкото ответникът е прекратил застрахователния договор по реда на чл. 202, ал. 2, във връзка с чл. 260, ал. 2 от КЗ (отм.) преди настъпването на застрахователното събитие, към момента на предизвикване на произшествието той не е имал качество на застраховател по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на водача на автомобила, нито увредените лица са предявили претенции срещу него, позовавайки се на данните от регистъра при Гаранционния фонд, поради което между него и ищеца не е възникнала солидарна отговорност за заплащане на застрахователно обезщетение, откъдето е приел за неоснователна и регресната претенция на ЗК „Уника“ АД по чл. 127, ал. 2 от ЗЗД, във връзка с § 24 п. з. р. на от КЗ (отм.) за заплащане на половината от сумата, която последното е заплатило на пострадалите.

Настоящият състав не споделя това становище.

Съгласно мотивите към т. 3 на ТРОСТК № 1 от 23.12.2015 г. по тълк. д. № 1/2014 г., при неспазено изискване на чл. 294 от КЗ възражението на застрахователя за прекратяване на застрахователното правоотношение при условията на чл. 260, ал. 2, във връзка с чл. 202, ал. 2 КЗ, е ***противопоставимо единствено на заявена от самия застрахован претенция за плащане на застрахователното обезщетение*** (напр. в хипотезата на чл. 229 от КЗ (отм.), когато застрахованият е удовлетворил увредения), т.е. изпълнението на задължението

по чл. 294 от КЗ (отм.) е от значение за **противопоставимостта** на фингираното прекратяване на застрахователния договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на трети лица **и е ирелевантно единствено в отношенията между страните по застрахователния договор**. След като в мотивите на цитирания тълкувателен акт е прието, че до изпълнение на задължението по чл. 294 от КЗ (отм.) прекратяването на застрахователния договор е противопоставимо **единствено** на самия застрахован, като страна по застрахователния договор, няма основание кръгът на третите лица, на които то е непротивопоставимо, да бъде ограничен до лицата, увредени от пътнотранспортно произшествие, предизвикано от застрахования преди подаване на справка за вписване на прекратяването в регистъра, поддържан по силата на чл. 292 от КЗ (отм.). Ето защо съдът намира, че до вписване на фингираното прекратяване на застрахователния договор по реда на чл. 294 от КЗ (отм.) то не може да бъде противопоставено и на застрахователя на гражданската отговорност на същия делинквент по втори застрахователен договор, който черпи права от непрекратеното и паралелно съществуващо към датата на настъпване на пътнотранспортното произшествие застрахователно правоотношение с първия, с оглед разпределяне на отговорността за обезщетяване на вредите от него, чрез реализиране на регресното му притезание към него по чл. 127, ал. 2 от ЗЗД. По отношение на застрахователния договор, сключен между делинквента и „Дженерали застраховане“ АД, „Застрахователна компания Уника“ АД се намира в положение, сходно с това, което имат и увредените лица- **то не е страна по него, но черпи регресни права срещу застрахователя от съществуването на възникналото от него застрахователно правоотношение**, поради което няма основание да бъде поставено в различно положение по отношение на правните последици от вписването на прекратяването му в особения регистър по чл. 292 от КЗ (отм.). Противното разбиране води до неприемливия извод, че до вписването прекратяването чрез фингирано връчване на по-рано сключения застрахователен договор **е непротивопоставимо на увредените лица, съобразно приетото в т. 3 на ТРОСТК № 1/2015 г. тълкувателно разрешение, но е противопоставимо на втория застраховател на гражданската отговорност на същия делинквент, който е сключил договор с него преди вписване на прекратяването**. Солидарността между застрахователите настъпва по силата на закона- нормата на § 24 от п. з. р. на КЗ (отм.), във връзка с чл. 121 от ЗЗД, с която е уредено и разпределянето на отговорността във вътрешните отношения между солидарните длъжници. Затова е ирелевантно, че увредените лица не са насочили претенциите си за заплащане на застрахователно обезщетение срещу „Дженерали застраховане“ АД, който несъмнено, съгласно цитирания тълкувателен акт, не би могъл да им противопостави възражение за предхождащо увреждането прекратяване на застрахователния договор по реда на чл. 202, ал. 2, във връзка с чл. 260, ал. 2 от КЗ (отм.), преди то да бъде вписано в регистъра по чл. 292 от КЗ (отм.). Целта на института на солидарната отговорност, като привилегия за кредитора е в правомощието му да иска изпълнение на цялото задължение от когото и да е от длъжниците, с освобождаващо действие на изпълнението по отношение на останалите, като предявяването на иск срещу един солидарен длъжник не засяга правата на кредитора спрямо останалите съдлъжници. С

настъпване на застрахователното събитие преди вписване на прекратяването на застрахователна полица № 085100012367/6.01.2010 г. в регистъра по чл. 292 от КЗ (отм.) между двамата застрахователи възниква ex lege солидарна отговорност за обезщетяване на вредите от него, независимо от това към кой от тях увредените лица са насочили претенцията си за заплащане на застрахователно обезщетение, която не отпада с последващото вписване на прекратяването, с действие занапред.

По тези съображения съдът намира, че с предизвикване на процесното пътнотранспортно произшествие от 9.08.2010 г., с оглед нормата на § 24 от п. з. р. на от КЗ между застрахователите е възникнала солидарна отговорност за заплащане на застрахователното обезщетение, от която произтича и регресното право на „Застрахователна компания Уника“ АД по чл. 127, ал. 2 от ЗЗД към „Дженерали застраховане“ АД за заплащане на половината от сумата, заплатена на увредените лица. Неоснователни са възраженията на ответника- въззиваем в настоящото производство, направени с отговора на исковата молба, че по делото не е установено с надлежни доказателства извършеното от водача П. Н. Й. противоправно деяние, намиращо се в причинна връзка с уврежданията, за които е заплатено обезщетението. С влязлата в сила присъда от 19.09.2011 г. по н.о.х.д. № 19/2011 г. на Свиленградския районен съд водачът П. Н. Й., е признат за виновен в това, че на 9.06.2010 г. на първокласен път 1-8 при км. 374 в землището на гр. Свиленград, при управление на моторно превозно средство- лек автомобил марка «Форд», модел «Мондео», с рег. № *****, в нарушение на правилата за движение по пътищата, а именно: чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗДвП, чл. 42, ал. 1, т. 2 от ЗДвП, чл. 43, т. 1, предл. първо от ЗДвП и т. 4, е причинил по непредпазливост средни телесни повреди на повече от едно лице, а именно : средна телесна повреда на Ф. Х. Ч., изразяваща се в счупване на лъчевата кост, с което е причинено трайно затруднение в движението на лявата ръка; средна телесна повреда на Н. Х. Х., изразяваща се в счупване на дъгата на 3-ти шиен прешлен, с което е причинено трайно затруднение в движението на врата, и средна телесна повреда на З. И. Ч., изразяваща се в счупване на дясната раменна и лакътна кост, с което е причинено трайно затруднение в движението на дясната ръка, което деяние съставлява престъпление по чл. 343 ал. 3, предл. 4-то, буква „а“, предл. 2-ро, вр. ал. 1, буква „б“, предл. 2-ро, вр. чл. 342, ал. 1 от НК. Съгласно чл. 300 от ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, поради което съдът счита за неоснователно оспорването на елементите от фактическия състав на увреждането, които попадат в обхвата на задължителната сила на присъдата. Неоснователно е и заявеното пред първата инстанция възражение за съпричиняване на вредите, тежестта за чието установяване лежи върху ответника и в подкрепа на което той не е ангажирал никакви доказателства. По отношение размера на застрахователното обезщетение, съдът съобрази, че то е заплатено от ЗК „Уника“ АД в размер, определен с влязлото в сила решение от 30.04.2015 г. по гр.д. № 17276/2013 г. на Софийския градски съд. Съобразно чл. 127, ал. 3 от ЗЗД, изпълнилият солидарен длъжник отговаря спрямо своите съдлъжници за причинените вреди само, ако не

е противопоставил на кредитора някое общо възражение или не е ги е уведомил за изпълнението. В случая не се твърди в производството по предявения от увредените лица преки иски по чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.) пълномощникът на ЗК „Уника“ АД да е пропуснал да им противопостави общи възражения, относими към основанието за възникване на задължението или към неговия размер, или процесуалното му поведение да сочи недобросъвестност при осъществяване на защитата по делото. Освен това, с оглед броя, вида и характера на уврежданията, както и продължителността на търпените от пострадалите лица болки и страдания, следва да бъде преценено като неоснователно възражението на „Дженерали застраховане“ АД, че изплатените за тях обезщетения са завишени по размер, не отговарят на реално претърпените от тях неимуществени вреди и не са съобразени с практиката на съдилищата.

Извън обсега на регресното право на ЗК „Уника“ АД е половината от сумата на заплатената по сметката на Софийския градски съд държавна такса, в размер на 1 469.34 лв., тъй като тя не представлява обичайни разноси по определяне размера на обезщетението. Ето защо съдът намира, че вземането на жалбоподателя възлиза на 55 307.11 лв., като искът е основателен в този размер. Неоснователно е заявеното в първоинстанционното производство възражение за погасяване на иска по давност. Трайна е практиката на Върховния касационен съд, формирана по реда на чл. 290 от ГПК, че регресните суброгационни иски на застрахователя се погасяват с изтичане на общата петгодишна погасителна давност по чл. 110 ЗЗД, която започва да тече от момента, в който застрахователят, изплати обезщетенията на правоимащите лица (решение № 178 от 21.10.2009 г. по т.д. № 192/2009 г., II т.о., решение № 173 от 30.10.2009 г. по т.д. № 455/2009 г., II т.о., решение № 53 от 16.07.2009 г. по т.д. № 356/2008 г., I т.о., решение № 2 от 02.02.2011 г. по т.д. № 206/2010 г., II т.о., решение № 15 от 04.02.2011 г. по т.д. № 326/2010 г., II т.о. и др.). От датата на всяко от извършените на увредените лица плащания, съответно на 2.06.2015 г., 3.06.2015 г. и 5.06.2015 г., до предявяването на иска на 25.07.2019 г. давностният срок не е изтекъл.

По горните съображения, обжалваното решение следва да бъде отменено в частта, с която предявеният иск е отхвърлен до размер на сумата от 55 307.11 лв. и искът за тази сума да бъде уважен. В частта, с която искът е отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 56 776.45 лв. обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора и на основание чл. 78 от ГПК на „Застрахователна компания Уника“ АД следва да бъдат присъдени направените по водене на делото разноси за заплатена държавна такса по исковата молба и въззивната жалба и юрисконсултско възнаграждение по чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд, Търговско отделение, 3 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА решение № 2281 от 16.12.2019 г., поправено с решение № 1216 от 14.08.2020 г. по т.д. № 1449/2019 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 23 състав, в частта, с която са отхвърлени предявените от „Застрахователна компания Уника“ АД срещу „Дженерали застраховане“ АД иски с правно основание § 24 от преходните и заключителни разпоредби на КЗ, в сила от 1.01.2016 г., във връзка с чл. 484 от КЗ и чл. 127, ал. 2 от ЗЗД до размер на сумата от 55 307.11 лв. **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА :**

ОСЪЖДА „Дженерали застраховане“ АД с ЕИК 030269049, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Оборище“, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 68, да заплати на „Застрахователна компания Уника“ АД с ЕИК 040451865, със седалище и адрес на управление в гр. София, район „Възраждане“, бул. „Тодор Александров“ № 18 сумата от 55 307.11 лв. (петдесет и пет хиляди, триста и седем лева и 11 ст.), представляваща част от сумата на застрахователното обезщетение, заплатено от ищеца по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключен с полица № 05-5-0015843 от 24.04.2010 г., за обезщетяване на неимуществени вреди, понесени от трети лица, в резултат на пътнотранспортно произшествие, предизвикано на 9.06.2010 г. от П. Н. Й. при управление на лек автомобил марка „Форд“, модел „Мондео“, с рег. № *****, ведно със законната лихва върху нея от 25.07.2019 г. до окончателното □ изплащане, по иск с правно основание § 24 от преходните и заключителни разпоредби на КЗ в сила от 1.01.2016 г., във връзка с чл. 127, ал. 2 от ЗЗД.

ПОТВЪРЖДАВА решението на Софийския градски съд в частта, с която искът е отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 56 776.45 лева.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78 от ГПК, „Дженерали застраховане“ АД да заплати на „Застрахователна компания Уника“ АД направените по водене на делото разноси пред първата и въззивната инстанция за заплатена държавна такса в общ размер от 3 318.42 лв. и юрисконсултско възнаграждение в общ размер от 300 лв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис от него, при наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____